

uitdrogen (Weeda et al. 1987). Het is normaal ook een plant die plaatsen met basische kwel verkiest (Van Landuyt et al. 2006). Blijkbaar is de diepere, carbonaatrijkere kwel die 's winters in deze zone tussen Coupure en Schelde aan de oppervlakte komt voldoende (Beyen & Meire 2000).

Het belang van de Langmeersen! Naast het terugzien van typische vogelsoorten zoals Kwartelkoning en Paapje in het gebied, wijst de aanwezigheid van goed ontwikkelde Grote Vossenstaartgraslanden met grote populaties aan zeldzame kensoorten als Weidekervel en Weidkerveltorkruid het belang van de Langmeersen in Vlaanderen en erbuiten! De Langmeersen werden jammer genoeg niet afgebakend als speciale beschermingszone van de Europese Habitatrictlijn. Bijkomende bescherming en afbakening als Habitatrictlijngebied zijn dan ook essentieel om deze laatste parel in Vlaanderen te beschermen voor de toekomst!

Alexander Van Braeckel
alexander.tine@telenet.be

[Referenties: Beyen W. & Meire P. 2000. Onderzoek naar de haalbaarheid van vernatting in de Scheldemeersen te Wortegem-Petegem. Universitaire Instelling Antwerpen. Decler K. (Ed.) 2007. Europees beschermde natuur in Vlaanderen en het Belgisch deel van de Noordzee. Habitattypen: dier- en plantensoorten. Mededelingen van het INBO, 2007(1). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. Van Landuyt W., Hoste I., Vanhecke L., Van den Breemt P., Vercruyssen W. & De Beer D. (red.). 2006. Atlas van de Flora van Vlaanderen en het Brussels gewest. Nationale Plantentuin en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek i.s.m. Flo.Wer vzw, Meise- Brussel. Weeda E.J., Westra R., Westra Ch., Westra T. 1987. Nederlandse Oecologische Flora. Deel 2. IVN, Amsterdam Zwaenepoel A., T'Jollyn F., Vandenbussche V. & Hoffmann M. 2004. Systematiek van natuurtypen voor de biotoop grasland. Instituut voor Natuurbehoud, Brussel.]

Gelobde pruikzwam (*Creolophus cirrhatus*) gesignaleerd in bosreservaten Parikebos en Kluisbos

Groot was de verassing toen ik in het kader van veldwerk voor de monitoring van de bosreservaten begin augustus deze spectaculaire houtzwam ontdekte tijdens het karteren van zwaar dood hout en monumentale bomen in het bosreservaat Parike. Een tweede locatie vond ik in september in het kersverse bosreservaat Kluisbos. Verassend alleszins! Deze soort staat immers vermeld als één van de 21 kensoorten voor soortenrijke bossen in België en Nederland. In onze regio en aangrenzende gebieden komt geen natuurlijk beukenbos meer voor. We beschikken enkel over gegevens van enkele dood hout-rijke bossen, waar hooguit nog maar sinds enkele tientallen jaren een nulbeheer is ingesteld. De ontwikkelingsduur van een natuurlijk beukenbos bedraagt 300 tot 1000 jaar. Daarom spreken we niet van indicatorsoorten van natuurlijk beukenbos, maar houden we het op kensoorten van rijke houtzwammengemeenschappen op beuk, die op plaatsen met weinig dood hout en/of oude bomen niet of nauwelijks voorkomen (Walleyn & Veerkamp 2005). Deze kensoorten zijn ook afgebeeld en beschreven op: http://www.inbo.be/content/page.asp?pid=FLO_PAD_Houtzwammen De opmaak van de kensoortenlijst is onder andere gebaseerd op inventarisaties in een dertigtal min of meer dood beukenhout-rijke sites in België en Nederland (2000-2004). Interessant voor de regio Vlaamse Ardennen is dat het bosreservaat Beiaardbos (Kluisbergen) één van de onderzochte sites was. Er werden daar maar liefst zes kensoorten aangetroffen, een zeer hoge score als je weet dat in het rijkste Vlaamse bosreservaat J. Zwaenepoelreservaat (Zoniënwoud) 10 kensoorten werden aangetroffen.

De twee sites in de Vlaamse Ardennen waar de gelobde pruikzwam werd gevonden, worden gekenmerkt door grote volumes zwaar dood hout en de aanwezigheid van oude bomen. Zo hebben we in het bosreservaat Kluisbos (57ha) maar liefst

85 levende bomen gekarteerd met een diameter van meer dan één meter en 277 zware dode, voornamelijk liggende bomen (Van de Kerckhove 2008). In bosreservaat Parike (10 ha) werden 116 dode liggende bomen gekarteerd, voornamelijk beuken. Intussen hebben wij ook vernomen dat Gelobde pruikzwam dit jaar is gesignaleerd op een drietal andere plaatsen in Vlaanderen, maar toch blijft dit een zeldzame verschijning gezien ook het beperkt aantal historische waarnemingen (med. Roosmarijn Steeman).

Onze diepbetreurde collega Ruben Walleyen was dan ook bijzonder enthousiast over deze waarnemingen, helaas heeft hij ze niet meer ten velde kunnen aanschouwen. Ruben werkte als mycoloog aan het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek en deed er onderzoek in de bosreservaten. Hij is 19 september jl. overleden na een maandenlang, moedig gevecht tegen zijn ziekte.

Peter Van de Kerckhove
peter.vandekerckhove@inbo.be

[Referenties: Van de Kerckhove P. 2008. Bijzondere elementen in bosreservaat Kluisbos, Bosreservatennieuws 8:10-11. Walleyen R. & Veerkamp M. 2005. Houtzwammen op beuk. Kensoorten voor soortenrijke bossen in België en Nederland, Natuur.focus 4(3):82-88.]

Gelobde pruikzwam in het Parikebos. (Foto Peter Van de Kerckhove).

